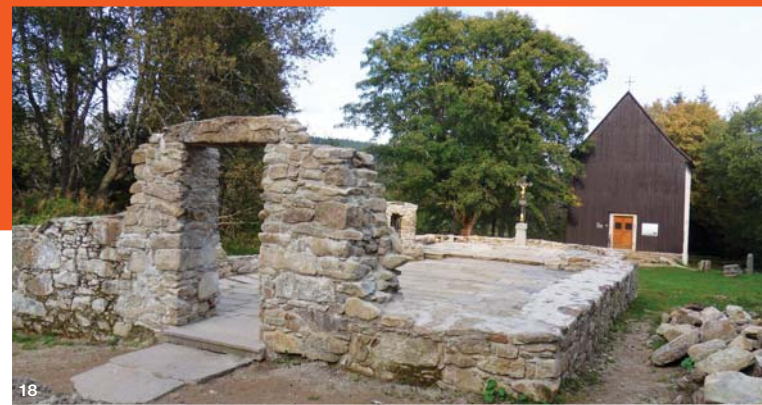

**Železnorudsko – památky, historické, kulturní a jiné zajímavosti
Železná Ruda und Umgebung – Sehenswürdigkeiten**

Informační turistické centrum města Železná Ruda
Klostermannovo nám. 295,
340 04 Železná Ruda, Czech Republic
Tel./fax: +420 376 397 033
www.sumava.net/itcruda

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ / SEHENSWERTES IN DER UMGEBUNG

Hartmanice – synagoga (F16), 20 km

Synagoga z roku 1883 s expozicemi historie Hartmanic a fotografiemi zaniklé Šumavy a památník soužití Čechů, Němců a Židů.

Hartmanice – Synagoge aus dem J. 1883 mit Ausstellung der Fotografien des untergegangenen Böhmerwaldes und der Denkmäler des Zusammenlebens von Tschechen, Deutschen und Juden.

☎: XHII: So, Ne 9-17 hod., IV-X: Út-Pá 9-18 hod., www.hartmanice.cz

Dobrá Voda – Muzeum Dr. Šimona Adlera, kostel sv. Vintíře (F17), 17,5 km

Barokní kostel sv. Vintíře, v interiéru moderní skleněný oltář, křížová cesta a socha sv. Vintíře. Kaplička s pramenem údajně léčivé vody. Židovská regionální expozice v rodném domě rabína Šimona Adlera.

Dobrá Voda – barocke Kirche Sankt Gunther. Inihrem Interieur ein moderner Glasaltar. Kapelle mit angeblich heilbarer Wasserquelle. Kreuzweg und Statue Sankt Gunther. Ausstellung zum Thema regionale Judenwelt im Geburtshaus des Rabbis Šimon Adler.

☎: Dobrá Voda 5 ☎: +420 378 370 700, www.zcm.cz. ☎: HIII, XI a XII: Út-Ne 9-16, IV-X: Út-Ne 9-17 hod.

Hůrka – kaple sv. Kříže (F18), 9 km + 2,5 km, 9 km

Zcela zdevastovaná kaple byla znovu obnovena. Vedle kaple byly v r. 2008 zrekonstruovány i základy kostela. Kapli nechal postavit roku 1820 Jiří Kryštof Abele jako rodinnou hrobku. Dřevěné rakve měly horní část prosklenou. Obec byla po roce 1948 zničena, kaple chátrala, rakve i mumie těl byly vojáky zneuctěny.

Hurkenthal – die ganz zerstörte Kapelle Sankt Kreuz wurde wieder erneuert. Neben der Kapelle wurden im J. 2008 auch die Kirchenfundamente rekonstruiert. Die Kapelle ließ im J. 1820 Jiří Kryštof Abele als Familiengruft erbauen. Die Holzsärge hatten ihren oberen Teil verglast. Die Gemeinde wurde nach dem Jahr 1948 vernichtet, die Kapelle verwüstete, die Särge sowie Mu mien wurden von Grenzsoldaten geschändet.

Zhůří (F19), 10 km + 3 km, 15 km

Kaplička vedle zničeného kostela. Památník americkým vojákům, padlým zde 5. 5. 1945. Osada zanikla po r. 1952. Idylická krajina s meandry Křemelné, z Hadího vrchu impozantní výhled na Velký Javor. Přírodní rezervace Zhůřská pláň – přirozený vývoj společenstev na rašeliništích, prameništích a mokřadech.

Zhůří – Kapelle anstelle der vernichteten Kirche. Denkmal den hier am 5. 5. 1945 gefallenen amerikanischen Soldaten. Die Ansiedlung ist nach dem J. 1952 untergegangen. Naturreservat Zhůřská pláň – natürliche Entwicklung der Gemeinschaften auf Torfmooren, Nassgallen und in Quellgebieten.

ŠUMAVSKÉ HRADY / BURGEN IM BÖHMERWALD

Na Šumavě se dochovalo několik ochranných středověkých hradů a hrádků. Nejbližší Železná Ruda je malá zřícenina hradu Pajrek (F20) u Nýrska. Nejnámější jsou hrady:

Im Böhmerwald sind einige mittelalterliche Schutzburgen und Kastelle erhalten geblieben. Am nächsten von Železná Ruda, bei Nýrsko, gibt es die kleine Burgruine Pajrek, am bekanntesten sind:

Velhartice (F21), 29 km

Gotický hrad z první pol. 14. stol. V období renesance přistavěn palác s arkádami. Za vlády Jiříka z Poděbrad zde byly dočasně uloženy korunovační klenoty. Most spojující věž Putnu s Rajským domem patří mezi unikátní středověké fortifikační prvky nemající v Evropě obdoby. Die gotische Burg aus der 1. Hälfte des 14. Jh. In der Renaissancezeit Anbau eines Palastes mit Arkaden. Die den Wohnturm Putna (Butte) mit dem Palast Rajský dům (Paradieshaus) verbindende Brücke zählt zu den einzigartigen Wehrbauelementen in Europa.

☎: Hrad Velhartice, 341 42 Kolínec, ☎: +420 376 583 315, www.hradvelhartice.cz. ☎: IV, X: So, Ne 9-16 hod., Po-Pá pro objednané skupiny nad 10 osob, V, IX: Út-Ne 9-17 hod., VI-VIII: Út-Ne 9-18 hod.

Kašperk (F22), 37 km + 1 km

Královský hrad založený roku 1356 Karlem IV., v 17. stol. opuštěn. Jde o typ hradu s palácem sevným dvěma věžemi. Z věží daleký výhled. Königsburg, gegründet von Karl IV. im J. 1356. Im 17. Jh. verlassen. Interessanter Typ so einer Burg, deren Palast von zwei Türmen eingeschlossen ist. Ein weiter Ausblick von den Türmen aus.

☎: Hrad Kašperk, Žilbek 55, 341 92 Kašperské Hory, ☎: +420 376 582 324, www.kasperk.cz. ☎: IV, X: So, Ne 10-17 hod., V, VI, IX: Út-Ne 10-17 hod., VII, VIII: Út-Ne 9.30-18 hod., X: Út-Ne 9-17 hod., vánoční 28.12-1.1. 10-16.30 hod. – prohlídky s doprovodným programem.

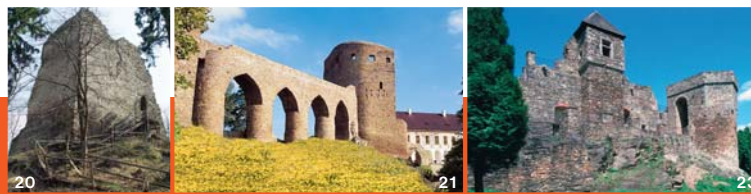
Klenová (F23), 37 km

Zříceniny gotického hradu z druhé poloviny 13. století. Na předhradí vznikla v 17. stol. zámecká budova, později pseudogoticky upravená. Dnes je v ní expozice Galerie Klatovy. Ruinen einer Burg aus der 2. Hälfte des 13. Jh. In der Vorburg entstand im 17. Jh. das später im pseudogotischen Stil hergerichtete Schlossgebäude. Hier ist heute die Ausstellung der Galerie Klatovy.

☎: Zámek a galerie Klenová, 340 21 Janovice nad Úhlavou, ☎: +420 376 392 208, www.gkk.cz. ☎: IV, X: Út-Ne 10-16 hod., V, VI, IX: Út-Ne 9-17 hod., VII, VIII: Po-Ne 9-18 hod.

Rabí (F24), 41 km

Největší hradní zřícenina v Čechách. / Die größte Burgruine in Böhmen. ☎: Hrad Rabí, 342 01 Sušice, ☎: +420 376 596 171, www.rabi.cz. ☎: IV, X: So, Ne 10-16 hod., Po-Pá pro objednané skupiny nad 10 osob, V, IX: Út-Ne 9-16 hod., VI-VIII: Út-Ne 9-17 hod.

VÝLETY PO NÁRODNÍCH PARCÍCH / AUSFLÜGE IN DIE NATIONALPARKS

V letní sezoně jezdí ze Špičáku až pod Boubín pravidelně „Zelené autobusy“, navazující na síť obdobných linek (vč. vlakových) na Šumavě a v Bavorském lese. Národní park Šumava organizuje za poplatek exkurze a výlety s průvodcem. Dalším projektem je mimo hlavní sezonu tzv. „Dostupná Šumava“ – celodenní autobusové zájezdy s průvodcem určené pro seniory a osoby se sníženou mobilitou do míst, kam by se běžně nedostali. Na „Dostupnou Šumavu“ i exkurze nutná přihláška předem. Více na www.npsumava.cz

In der Sommersaison befahren den ganzen Böhmerwald – von Špičák bis nach Boubín regelmäßige „Grüne Busse“, die an ein ganzes Netz ähnlicher Linien (einschl. der Zuglinien) im Böhmerwald und dem Bayerischen Wald anschließen. Für Interessenten organisiert der Nationalpark gegen Entgelt begleitete Fachexkursionen und Ausflüge. Ein weiteres Projekt des Nationalparks Šumava außerhalb der Hauptsaison ist der so genannte „Zugängliche Böhmerwald“ und ganztägige für Senioren und Personen mit erniedrigter Mobilität bestimmte Busesausflüge mit Reisebegleiter in die Gegenden, die für sie normalerweise unzugänglich wären.

SKLÁŘSTVÍ NA ŠUMAVĚ A V BAVORSKÉM LESE / GLASHÜTTENWESEN

Historie sklářství na Šumavě spadá až do středověku. Světově proslulé byly na přelomu 19. a 20. stol. výrobky z celé řady sklářen, nejvíce výrobky z Klášterského Mlýna. Vytvářela se i unikátní zrcadla z Alžbětina a tabulové sklo z Hůrky. V Bavorsku pracuje několik sklářen dodnes, malá huť je v restauraci za hraničním nádražím v B. Eisensteinu. Na Šumavě byly sklárny již vyhašeny. Okolím Železné Rudy vede naučná stezka „Sklářská stezka“ se 16 zastaveními, která mapuje historii sklářství na Železnorudsku.

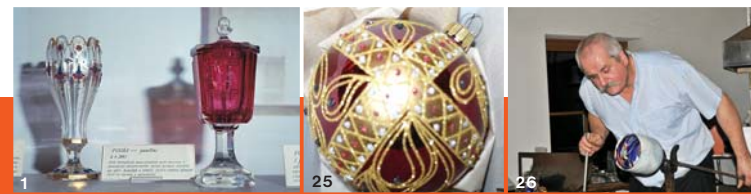
Die Historie des Glashüttenwesens im Böhmerwald fällt bis in das Mittelalter hinein. Weltberühmt waren an der Wende des 19. zum 20. Jahrhundert Erzeugnisse einer Reihe Glashütten, am bekanntesten wahrscheinlich die aus Klášterský Mlýn. Im benachbarten Bayern arbeiten einige Glashütten bis jetzt. Eine kleine Glashütte befindet sich hinter dem Grenzbahnhof in Bayerisch Eisenstein. Im Böhmerwald wurden schon die Glashütten aufgelöst. Durch die Umgebung von Železná Ruda führt ein Lehrpfad Sklářská stezka (Glassweg) mit 16 Haltestellen.

Sklárna Annin (F25), 25,5 km

Brusírna olovnatého křišťálu, vzorkovna, prodejna, možnost prohlídky. ☎: Sklárna Annin s.r.o., Rajsko 7, 342 01 Nové Městečko, ☎: +420 607 495 674

Grenzglashütte Bayerisch Eisenstein (F26, M15), 2 km

☎: Bahnhofsstr. 48, 942 52 Bayerisch Eisenstein, ☎: +49 9925 903302, www.grenzglashuette.info. ☎: ukázky Čt-Ne 13-16.00 hod.

ZAJÍMAVOSTI V BAVORSKU / SEHENSWÜRDIGKEITEN IN BAYERN

Nationalparkzentrum Falkenstein, Ludwigsthal (F27), 10 km

U Ludwigsthalu můžete v návštěvnickém centru vstoupit do historie a světa zvířat. V obůrkách uvidíte současné i minulé zvířecí obyvatele Bavorského lesa a Šumavy. Délka procházky 2,5 km, na prohlídku si vyhraďte min. 2 hod.

Nationalparkzentrum Falkenstein – Hierorts, unweit von Ludwigsthal, können Sie im Besucherzentrum in die Geschichte und das Leben der Tiere eintreten. In Gehegen warten Sie auf die jetzigen sowie früheren Bewohner des Bayerischen Waldes und des Böhmerwaldes. Länge 2,5 km, Besichtigungszeit min. 2 Stunden.

☎: +49 9922 5002 0, www.nationalpark-bayerischer-wald.de ☎: 26.12.–31.3. denně/täglich 9.30–17 hod., Od1.4. do začátku listopadu denně 9.30–18. Od 2. listopadového týdne do Vánoc zavřeno. Areal zvířecích výběhů otevřen celoročně. Vstup zdarma. / ☎: 1. 4. Ab Anfang November täglich 9.30–18. November – Weihnachten geschlossen. Eintritt frei.

Zwiesel, 17 km

Největší město v okolí. Waldmuseum – první německé muzeum lesa. Zajímavý objekt pivovaru a sklárny „Theresienthaler Glaspark“.

Waldmuseum – das erste in Deutschland. Interessantes Objekt der Bierbrauerei. Museumsschloss der Eigentümer der Glashütten in „Theresienthaler Glaspark“.

Silberberg (F28), 23 km

500 let starý rudný důl, který byl zrušen v roce 1964 a od té doby je přístupný jako důlní muzeum. Mineralogicky nejvýznamnější lokalita Bavorského lesa s nálezem více než 60 druhů minerálů. Zimní i letní sportovní středisko s výhledem, lanovou dráhou a bobovou dráhou.

Eine 500 Jahre alte Erzgrube, die im J. 1964 aufgelöst wurde und seitdem der Öffentlichkeit als Bergwerkmuseum zugänglich ist. Aus der mineralogischen Sicht die bedeutendste Lokalität des Bayerischen Waldes, wo mehr als 60 Mineralarten vorkommen. Gute Aussicht, Seilbahn, Bobbahn. ☎: Silberberg 28, 94249 Bodenmais, www.silberbergbahn.de ☎: +49 9924 304.

Pozn: zkratka F, za názvem značí Foto číslo., (Foto-Nr.) a M., značí umístění objektu v mapě / Bezeichnung in der Karte), vzdálenost v km udává zpravidla vzdálenost od centra Železné Rudy. Foto na titulní straně / Foto auf der Titelseite: kostel v Železně Rudě. Aktualizovaný dotisk pro město Železná Ruda vydalo v r. 2013 nakladatelství Kletr Plzeň, e-mail: kletr@kletr.cz. Ausgegeben durch den Verlag Kletr für die Stadt Železná Ruda im J. 2013. Texty/Texte: nakladatelství Kletr. Foto: Alexandr Vacek, Václav Chabr, Jan Kavale, Karel Novák, Václav Šebelik, hotel Belvédér, Ladislav Řezáb a archiv a Kletr. Tisk/Druck: Typografické centrum, Plzeň.

**ŽELEZNORUDSKO
ŠUMAVA / BÖHMERWALD**

**ZAJÍMAVOSTI
SEHENSWÜRDIGKEITEN**

MUZEUM V ŽELEZNÉ RUDĚ A OKOLÍ

Muzeum Šumavy, Železná Ruda (M1, F1)
Muzeum se nachází v původní vilce sklářského rodu Abele z roku 1877. Je regionálně vlastivědně zaměřeno se specializací na sklářství a hamernictví. Je součástí Muzea Šumavy se sídlem v Sušici, kde je možné zhlédnout další zajímavé expozice, např. světoznamnou výrobu sirek v Sušici nebo ukázkou historického nábytku. K Muzeu Šumavy patří i muzeum v Kašperských Horách.

Das Museum befindet sich in der ursprünglichen kleinen Willa der Glasmacherfamilie Abele aus dem Jahr 1877. Es ist ein Heimatmuseum mit Ausrichtung auf Glashütten- und Hammerwerkfertigung. Es ist ein Bestandteil des Böhmerwaldmuseums in Sušice, wo sich die Besucher weitere interessante Ausstellungen ansehen können. Zum Böhmerwaldmuseum gehört auch das Museum in Kašperský Hory.
☒ Javorská 154, Ž. Ruda, www.muzeum.sumava.net ☎: +420 376 397 319.
📍: celoročně Út–So 9–12, 12.45–17, Ne 9–12.

Muzeum historických motocyklů, Železná Ruda (M2, F2)
Je umístěno v adaptovaném zámečku – nejstarší budově v Železné Rudě. V expozici se nachází některé unikáty dochované pouze v jediném exempláři na světě. Další expozice: **Lyžování a turismus na Šumavě (F30) a Český kráter**. Od r. 2006 před zámečkem pomník na památku osvobození americkou armádou. Museum der historischen Motorräder befindet sich im adaptierten Schlösschen, dem ältesten Objekt in Železná Ruda. In der Exposition befinden sich einige Weltunikatgegenstände. Weitere Expositionen:

Skifahren, Tourismus und der Böhmishe Krater.
☎: +420 606 737 041. 📍: V. So a Ne 9.30–17, VI–IX: denně 9.30–17, I–III: St 10–16 hod., jindy po tel. domluvě.

Localbahnmuseum, Bayerisch Eisenstein (M4, F4), ☎: +49 99251376
Muzeum místní železnice s 20 historickými vozidly u nádraží Bayerisch Eisenstein. Das Museum der hiesigen Eisenbahn mit 20 historischen Wagen.
www.localbahnmuseum.de, ☎: +49 99251376. 📍: rozdílná otevírací doba – více viz www (siehe www)

Tiermuseum, Regenhütte ☎: +49 9925 1273
Největší muzeum preparovaných zvířat v Evropě s 5000 exponáty z celého světa. Größtes Museum präparierter Tiere in Europa mit ca. 5000 Exponaten aus aller Welt.
☒ Arberseestraße 2, 942 52 Regenhütte, ☎: +49 9925 1273, www.windbeutelberti.eu.
📍: denně 9-17.00 hod.

2, 30, 4

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY V ŽELEZNÉ RUDĚ

Kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy (M5, F5)
Kostel byl vybudován v barokním stylu na místě původní kaple v letech 1729–32. Mezi jeho zvláštnosti patří půdorys šesticípé hvězdy a dvě cibulové kopule s hvězdou. Uvnitř uvidíte na hlavním oltáři mariánský oltářní obraz, který je jednou ze dvou kopií obrazu Madony s dítětem od Lucase Cranacha. Je zde ještě pět postranních oltářů, křtitelnice ze šumavské žuly, lustr ze šumavského skla a náhrobní desky s erby členů rodu Hafenbrádlů.

Prohlídky s výkladem: VI–IX: Po, St, Pá v 9 hod., sráž před kostelem, informace v informačním turistickém centru, ☎: +420 376 397 033.
Kirche Mariä Hilf vom Stern, Železná Ruda – Die Dominante der Stadt strahlt wieder in ihrer ganzen Pracht. Sie wurde in den Jahren 1729–32 anstelle der ehemaligen Kapelle erbaut – im Barockstil. Zu den Besonderheiten der Kirche zählen ihr Grundriss (sechszackiger Stern) und ihre zwei Kuppeln mit Stern. In ihrem Interieur – am Hauptaltar befindet sich das Marienbild. Es gibt hier noch fünf Seitenaltäre, das Taufbecken aus Böhmerwaldgranit, den Kronleuchter aus Böhmerwaldglas sowie Grabplatten mit den Wappen der Mitglieder der Familie Hafenbrädl.

Kaple sv. Antonína a sv. Barbory a hřbitov barabů (M6, F6), ☎: +420 376 397 033
Kapli zvanou „barabů“ z let 1836–39 (součást bývalého Kopperlova statku) najdete pod železniční stanicí Železná Ruda–město. Sloužila k pohřebním obřadům zemřelým a obětem nešťastí při stavbě špičáckého tunelu, na železnorudském hřbitově mohli být pohřbeni pouze katolíci. Nedaleko se nachází velký dřevěný kříž na bývalém hřbitově barabů. Vedle kaple jsou umřiči prkna, tradiční zvyk, který je hojně vidět v sousedním Bavorsku.

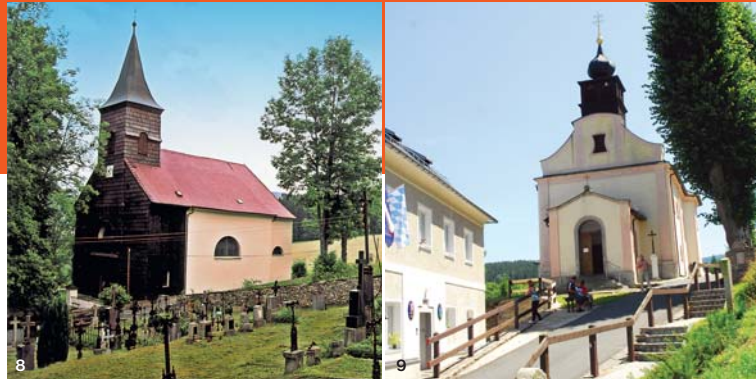
Kaple sv. Antonius und Sankt Barbara – die „Barabu“ genannte Kapelle aus den Jahren 1836–39 finden Sie unterhalb der Bahnstation Železná Ruda – Stadt. Sie diente zu Trauerzeremonien für Tote und Verunglückte bei dem Bau des Tunnels in Špičák. Unweit befindet sich der Barabu-Friedhof, der später nach und nach untergegangen ist, und anstelle dessen heute nur ein großes Holzkreuz steht. Neben der Kapelle befinden sich „Totenbretter“, die im benachbarten Bayern zu sehen sind.

Křížová cesta a kaple sv. Anny pod Belvederem (M7, F7), ☎: +420 376 397 033
První informace o vysvěcení křížové cesty je z r. 1815. Obnovená křížová cesta s kaplí začínající nad hotelem Terasy. byla slavnostně vysvěcena 30. 9. 1995. Kreuzweg und Kapelle Sankt Anna unterhalb des Berges Belveder – erste Informationen über die Einweihung des Kreuzweges kommen aus dem J. 1815. Der erneute Kreuzweg, der oberhalb des Hotels Terasy beginnt, sowie die Kapelle wurden dann am 30. 9. 1995 feierlich eingeweiht.

Kaple sv. Antonína a sv. Barbory a hřbitov barabů (M6, F6), ☎: +420 376 397 033
Kapli zvanou „barabů“ z let 1836–39 (součást bývalého Kopperlova statku) najdete pod železniční stanicí Železná Ruda–město. Sloužila k pohřebním obřadům zemřelým a obětem nešťastí při stavbě špičáckého tunelu, na železnorudském hřbitově mohli být pohřbeni pouze katolíci. Nedaleko se nachází velký dřevěný kříž na bývalém hřbitově barabů. Vedle kaple jsou umřiči prkna, tradiční zvyk, který je hojně vidět v sousedním Bavorsku.

6, 7, 7

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY V HOJSOVĚ STRÁŽI A HAMRECH

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie, Hojsova Stráž (M8, F8), ☎: +420 376 397 033
Kostel vznikl přestavbou starší kaple Panny Marie Růžencové v letech 1824–1826. Oltář je z původní kaple a byl vytvořen roku 1762 dešenickým mistrem Jakobem Brandtem. V plné kráse a funkcčnosti se v roce 2012 opět rozezněly opravené varhany.

Kirche Mariä unbefleckte Empfängnis – entstanden durch den Umbau der älteren Kapelle Mariä Rosenkranz in den Jahren 1824–1826. Der aus der ehemaligen Kapelle stammende Altar wurde im J. 1762 von dem Meister Jakob Brandt aus Dešenice geschaffen. Die reparierte Orgel erklang im Jahr 2012 in ihrer vollen Schönheit und Funktionalität.

Zajímavosti v Hamrech, ☎: +420 376 397 033
V obci Hamry pod Hojsovou Stráží najdete zrekonstruovaný kostel s obnoveným hřbitovem s Česko-německým památníkem soužití v prostoru Královského hvozdu. Na místě původní zničené křížové cesty vznikla nová křížová cesta Panny Marie Pomocné (M9, F9). Zajímavosti jsou kameny doteky, nacházející se v pěti německých a v šesti českých obcích v okolí Královského hvozdu, symbolizující přenos vzájemné energie na obou stranách hranice. V Zadních Hamrech je poutní místo Kreuzwinkel (M10, F10).

Kaple sv. Kunhuty na Prenetu (F11), ☎: +420 724 923 732
In der Gemeinde Hamry unterhalb von Hojsova Stráž findet man eine neu rekonstruierte Kirche mit dem erneuerten Friedhof und dem Tschechisch-deutschen Denkmal des Nebeneinanderlebens im Raum Královský hvozdu/Külnisches Gebirge. Anstelle des ehemaligen vernichteten Kreuzweges entstand der neue Kreuzweg Mariä Hilf. Interessant sind die Berührungssteine, die sich in fünf deutschen und sechs tschechischen Gemeinden in der Umgebung befinden und die Übertragung der gegenseitigen Energie zu beiden Grenzseiten symbolisieren. In Zadní Hamry gibt es den Wallfahrtsort Kreuzwinkel.

Kaple sv. Kunhuty na Prenetu (F11), ☎: +420 724 923 732
Pod vrcholem Malého Prenetu, bývalé poutní místo. Postavena v 18. století, na místě starší kaple z roku 1408. Ruina se po dlouhé rekonstrukci opět objeví návštěvníkům v plné kráse. Kapelle Sankt Kunhuta – auf dem Bergplateau unterhalb des Gipfels Malý Prenet, der ehemalige Wallfahrtsort. Gebaut im 18. Jahrhundert anstelle einer älteren gotischen Kapelle aus dem J. 1408. Ihre fast absolute Ruine erscheint nach langjährigen Rekonstruktionsarbeiten wieder in voller Pracht.

Kaplička na Suchých studánkách (F12), ☎: +420 724 923 732
V místě bývalého Kohlbrauschova statku zůstala na náhorní planině pod Můstkem jen malá kaplička, která se stala malým meditačním místem milovníků přírody. Kapelle auf Suché studánky – Anstelle des ehemaligen Kohlbrausch-Guts blieb auf der Bergebene unterhalb von Mústek nur eine kleine Kapelle stehen, die ist eine kleine Meditationsstelle.

12, 11, 10

OSTATNÍ ZAJÍMAVOSTI

Společné česko-bavorské nádraží (M11, F13), ☎: +420 724 923 732
V nádražní budově z r. 1877 je společné informační středisko Národních parků. Budova i kolejisté jsou ve svém středu rozděleny státní hranicí, vlaky již normálně projíždějí na obě strany hranice. / Im Gebäude gemeinsamer tschechisch-bayerischer Bahnhof aus dem J. 1877 befindet sich das gemeinsame Informationszentrum der Nationalparks. Das Gebäude und die Gleisanlage teilt in der Mitte die Staatsgrenze.

Špičácký tunel (M12, F14), ☎: +420 724 923 732
Druhý nejdelší železniční tunel v Čechách (délka 1748 m), v době výstavby nejdelší tunel v Rakousku-Uhersku. Náročné technické dílo bylo stavěno v letech 1874–1877. / Špičácký tunel – unter dem gleichnamigen Berg (Spitzberg im Böhmerwald) befindet sich der zweite längste Eisenbahntunnel in Böhmen (1748 m). Dieses anspruchsvolle technische Werk wurde in den Jahren 1874–1877 überwiegend.

Pivovar Belveder (M13, F15), ☎: +420 376 397 016
Pivovar navazuje na tradici Železnorudského pivovaru. Jde o nejvýše položený pivovar ve střední Evropě. Es ist die höchstgelegene Brauerei in Mitteleuropa
☎: +420 376 397 016, mob. 602 406 136, hotelgradl@gmail.cz, www.hotelbelveder.cz

Pivničkovo a Křemelničkovu království (M3)
Království najdete vedle Pohádkové cukrárny. / „Pivničkovo a Křemelničkovu království“ finden sie neben Konditorei Pohádková cukrárna.
☎: ul. 1. Máje, Železná Ruda. ☎: +420 737 441 332 📍: I–IV: St, So, Ne 10–16, V–IX: Út–Ne 10–17, X: So, Ne 10–16, XI–XII: jen svátky 10–16 hod.

Geologický park (M14, F29), ☎: +420 724 923 732
Tabule Historie a geologie v okolí Železné Rudy a vzorky kamenů jsou vedle hlavního vchodu do základní školy. / Geologiepark – im Raum vor der Grundschule.

Pohádková země Brčálník (M16, F31)
Do Pohádkové země vede ze Špičáckého sedla 3 km dlouhá Pohádková stezka Brčálník. V Pohádkové zahradě v Brčálnickém údolí se setkáte s postavkami Vítězslavy Klímtové.
☎: Horský areál Brčálník. ☎: +420 724 923 732 📍: IV–XI: 10–17 hod.

Naučné stezky na Železnorudsku
Sklářská stezka – 36 km, 16 zast. Utajená obrana železné opony – Belvederský okruh: 1,9 km, 8 zast.; Debnický okruh: 4,5 km, 12 zast. Historie obce Špičák – 6,8 km, 16 zast. Tetřeví stezka – 5,5 km, 5 zast. K naučným stezkám je zpracován samostatný prospekt.

15, 13, 29

PRAVIDELNĚ KULTURNÍ AKCE

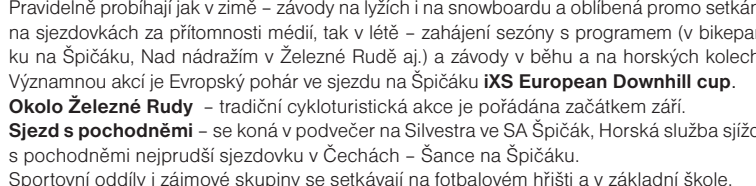
Zahájení letní turistické sezóny na začátku června. **Rysi slavnosti** – v červenci, zajímavý program na nádraží v Alžbětíně, jízdy parním vlakem **Železnorudské slavnosti** – konají se vždy první srpnový víkend. Návštěvníkům je k dispozici bohatý doprovodný program – živá hudba, jarmark, vystoupení souborů... Železnorudská pouť na začátku září a pouť v Hojsově Stráži ve druhé polovině září. Několik akcí pořádá pivovar Belveder (např. pivobraní a vinobraní). V rámci projektu „Železnorudsko Vás baví“ se celý rok konají sportovní, kulturní a jiné akce a hudební a taneční večery.

SPOLKY

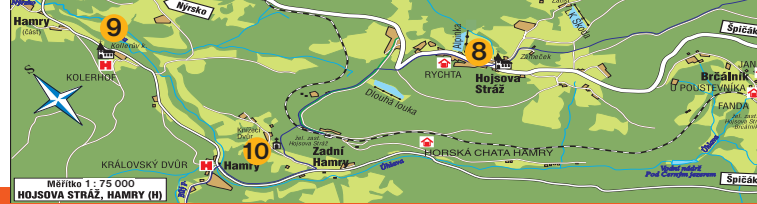
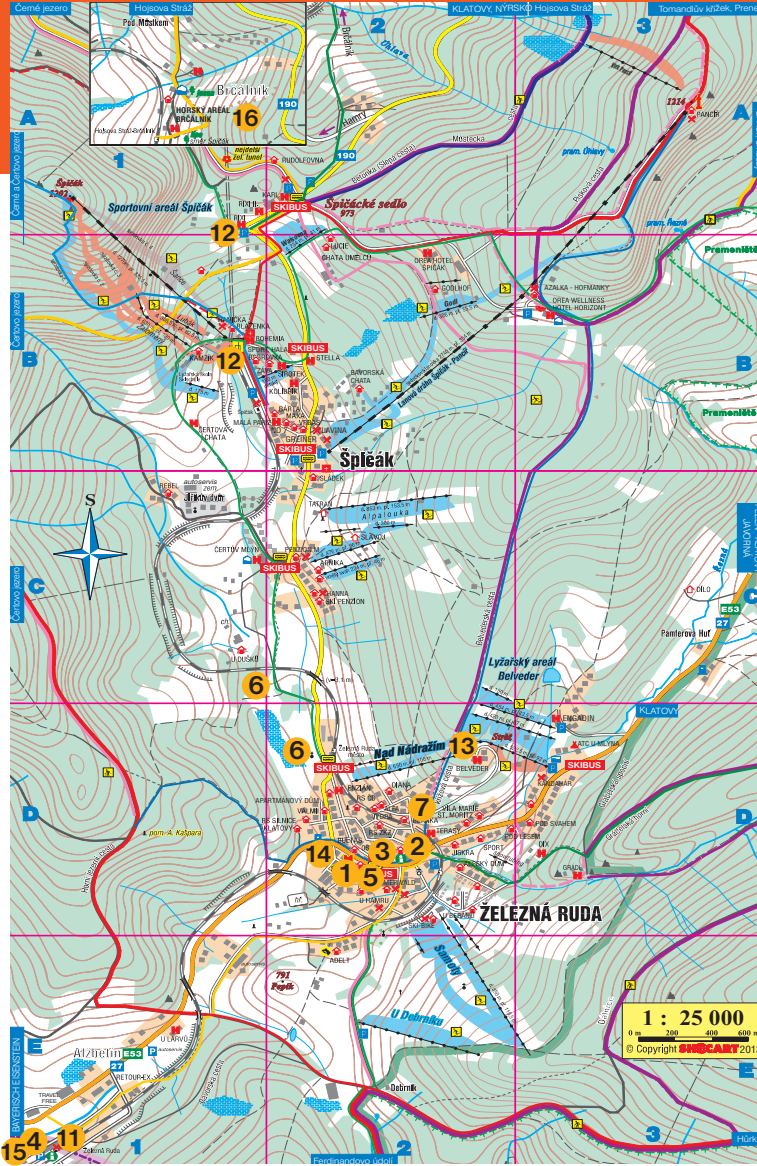
Železnorudský smíšený sbor (ŽSS) vystupuje na Železnorudských slavnostech a na vánočních koncertech se zpíváním koled v Železné Rudě a v Hojsově Stráži. V Hojsově Stráži v kostele jsou v turistické sezóně pořádány koncerty, vystupují na nich i špičkoví hudebníci (v roce 2013 to budou např. Jiří Stívín a Jaroslav Svěcený). **Železnorudský klub** pořádá v květnu oslavu výročí osvobození u zámečku, v červnu táborový oheň u kříže na hřbitově barabů s muzikou a občerstvením a v prosinci setkání u Barborky. Ve spolupráci se spolky z bavorského přhraničí se účastní i různých setkání v Bavorsku – v únoru výstupu na Falkenstein (s Waldvereinem), v polovině srpna Ludwigshöfestu – slavnosti v Bayerisch Eisensteinu, kde se účastní i mezinárodního vánočního trhu. Další akce pro veřejnost pořádají i místní **hasičský spolek a sportovní oddíly**.

SPORTOVNÍ A TURISTICKÉ AKCE

Pravidelně probíhají jak v zimě – závody na lyžích i na snowboardu a oblíbená promo setkání na sjezdovkách za přítomnosti médií, tak v létě – zahájení sezóny s programem (v bikerparku na Špičáku, Nad nádražím v Železné Rudě aj.) a závody v běhu a na horských kolech. Významnou akcí je Evropský pohár ve sjezdu na Špičáku **iXS European Downhill cup**. **Okolo Železné Rudy** – tradiční cykloturistická akce je pořádána začátkem září. **Sjezd s pochodněmi** – se koná v podvečer na Silvestra ve SA Špičák, Horská služba sjíždí s pochodněmi nejprudší sjezdovku v Čechách – Šance na Špičáku. Sportovní oddíly i zájmové skupiny se setkávají na fotbalovém hřišti a v základní škole.

15, 11, 10

15, 11, 10